

Број:001061571 2026 59011 004 000 012 005 04 004
Деловодни број: 1-04-3400-4/26-3
Датум: 20.03.2026.
Београд

На основу чл. 35. и 36. Закона о поштанским услугама („Службени гласник РС“, број 19/25),

Савет Регулаторног тела за електронске комуникације и поштанске услуге, на 58. седници четвртог сазива одржаној 20. марта 2026. године, доноси

ПРАВИЛНИК

о начину обрачуна нето трошка јавног поштанског оператора и начину остваривања права на накнаду услед неправедног финансијског оптерећења

Члан 1.

Овим правилником ближе се уређује начин обрачуна нето трошка јавног поштанског оператора (у даљем тексту: ЛПО), који ЛПО доставља Регулаторном телу за електронске комуникације и поштанске услуге (у даљем тексту: Регулатор), као и начин остваривања права на накнаду услед неправедног финансијског оптерећења.

Члан 2.

Обрачун нето трошка ЛПО утврђен је Методологијом за начин обрачуна нето трошка универзалне поштанске услуге (у даљем тексту: Методологија), која је дата у Прилогу овог правилника и чини његов саставни део.

Члан 3.

Уколико ЛПО одлучи да оствари право на накнаду нето трошка, најкасније до 31. јула текуће године за претходну годину, доставља Регулатору обрачун нето трошка насталог обављањем универзалне поштанске услуге, у форми табела и остале документације прописане тач. 10. и 11. Методологије, у писаном и електронском облику.

У поступку сачињавања обрачуна нето трошка ЈПО може ангажовати независно ревизорско тело, у складу са законом којим се уређују поштанске услуге.

Члан 4.

Регулатор, на основу достављеног обрачуна из члана 3. овог правилника, врши проверу аутентичности и ваљаности података који се користе за прорачуне и утврђује износ нето трошка који представља неправедно финансијско оптерећење ЈПО-а.

У поступку провере обрачуна и утврђивања износа из става 1. овог члана, Регулатор може ангажовати независно ревизорско тело, у складу са законом којим се уређују поштанске услуге.

Регулатор доноси одлуку о износу нето трошка који представља неправедно оптерећење у року од 90 дана од дана достављања обрачуна нето трошка од стране ЈПО-а.

Члан 5.

Износ нето трошка из члана 4. овог правилника надокнађује се, на захтев ЈПО-а у складу са одлуком Регулатора, из буџета Републике Србије, уз сагласност министарства надлежног за послове финансија, а у складу са правилима о контроли државне помоћи.

Члан 6.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије“, осим одредби чл. 3, 4. и 5. овог правилника, које се примењују од дана приступања Републике Србије Европској унији.

ПРЕДСЕДНИК САВЕТА

Драган Ковачевић

Број: 1-04-3400-4/26-3

У Београду, 20. март 2026. године

МЕТОДОЛОГИЈА ЗА НАЧИН ОБРАЧУНА НЕТО ТРОШКА УНИВЕРЗАЛНЕ ПОШТАНСКЕ УСЛУГЕ

1. Увод

Регулаторно тело за електронске комуникације и поштанске услуге (у даљем тексту: Регулатор) дефинише методологију за начин обрачуна нето трошка универзалне поштанске услуге, у складу са чл. 35. и 36. Закона о поштанским услугама („Службени гласник РС“, број 19/25, у даљем тексту: ЗПУ).

Ова методологија утврђује начин квантификације нето трошка, уколико их има, обавезу пружања универзалне поштанске услуге (*Universal service obligation*, у даљем тексту: USO) као разлику између нето трошка за јавног поштанског оператора (у даљем тексту: ЛПО) који послује са обавезама и ЛПО-а који послује без њих. Израчунавање се врши применом приступа нето избегнутих трошкова, користи се репер ефикасног оператора за расподелу трошкова и прихода, и узимају се у обзир сви остали релевантни елементи, укључујући било какве индиректне и тржишне користи које иду у прилог ЛПО, као и право на разумну добит и подстицаје за ефикасност трошкова. Добијена процена представља основ за одређивање правичне накнаде и за обезбеђивање транспарентности и избегавање прекомерне накнаде, у циљу подршке регулаторном надзору и усклађености са правилима о државној помоћи и секторским прописима. Метод за обрачун нето трошка ЛПО из члана 35. ЗПУ, као и начин остваривања права на накнаду трошкова услед неправедног финансијског оптерећења, утврђени су у складу са чл. 35. и 36. ЗПУ.

Регулатор прати и оцењује примену ове методологије, разматра захтев ЛПО, верификује прорачуне нето трошка, процењује пријављене индиректне користи и тржишне предности и доноси одлуке у складу са ЗПУ.

2. Оквир за обрачун нето трошка и накнаду неправедног оптерећења

Ако обавеза пружања универзалне поштанске услуге доведе до нето трошка који представља неправедно финансијско оптерећење за ЛПО, ЛПО има право на накнаду за утврђено неправедно оптерећење (у даљем тексту: неправедно оптерећење).

Нето трошак универзалне поштанске услуге представља све трошкове повезане и неопходне за обављање универзалне поштанске услуге. Он настаје као резултат регулаторних захтева који се намеће даваоцу универзалне поштанске услуге да извршава обавезу пружања универзалне поштанске услуге, што често приморава даваоце поштанских услуга да структурирају своје пословање на начин који не би применили да не постоје ове обавезе. Као резултат тога, добит остварена са USO може бити мања од добити која би била остварена без

USO. Стога поштански оператори у Европи користе неколико различитих метода за израду сопствених процена нето трошка USO, најчешће:

- Методу потпуне алокације трошкова (*Fully Allocated Cost - FAC*)
- Методу нето избегнутих трошкова (*Net Avoidable Cost*)
- Метод профитабилности / Комерцијални приступ (*Profitability Cost method / Commercial Approach*).

Комерцијални приступ развијен је како би се превазишле слабости претходне две методе. Он је усклађен са критеријумима Директиве о поштанским услугама за процену нето трошка и примењује доследну дефиницију нето трошка Директиве поређењем профита са и без USO у два сценарија: стварном правном оквиру и чистом комерцијалном претпостављеном (алтернативном). Овај приступ обухвата укупне ефекте на трошкове и приходе, идентификује пошљаоце као релевантне купце, разликује директне ценовне и индиректне ефекте потражње, и квантификује тржишне и нематеријалне користи. Метода је примењена у многим државама у Европи (нпр. Словачка, Хрватска, Мађарска, Пољска и др.).

Као што је наведено у Директиви 2008/6/ЕЦ Европског парламента и Савета од 20. фебруара 2008. године, нето трошак USO рачуна се као разлика између нето трошка за именованог даваоца универзалне поштанске услуге који послује са USO (стварни сценарио) и истог даваоца поштанских услуга који послује без USO (комерцијални сценарио).

На основу захтева који подноси ЈПО, који укључује квантификацију нето трошка у складу са овом методологијом, Регулатор врши проверу аутентичности и валидности података коришћених у прорачунима и утврђује износ нето трошка који представља неправедно оптерећење. ЈПО је дужан да достави сву релевантну пратећу документацију у циљу оправдања квантификованог нето трошка и да обезбеди сву неопходну сарадњу.

Да би остварио право на накнаду, ЈПО мора поднети захтев Регулатору до 31. јула за претходну календарску годину. Као део комплетног захтева, ЈПО мора доставити обрачун нето трошка насталог пружањем универзалне поштанске услуге припремљен у складу са чл. 35. и 36. ЗПУ и овом методологијом, као и пружити додатна објашњења о нето трошку на захтев Регулатору. По правилу, Регулатор доноси одлуку којом се утврђује износ нето трошка који представља неправедно оптерећење у року од 90 дана од дана подношења комплетног захтева. На захтев ЈПО-а и у складу са одлуком Регулатора, средства за накнаду неправедног оптерећења исплаћују се из Буџета Републике Србије, уз сагласност министарства надлежног за послове финансија и у складу са правилима о контроли државне помоћи.

3. Саставни делови обрачуна нето трошка

У сврху обрачуна нето трошка, ЈПО треба да припреми приказ свог пословања са обавезом пружања универзалне поштанске услуге (стварни сценарио) и комерцијални сценарио без тих обавеза, како би се утврдила разлика између нето трошка пословања са и без обавеза. При обрачуну треба узети у обзир следеће:

1. Нето трошак се заснива искључиво на трошковима повезаним са пружањем универзалне поштанске услуге прописаног квалитета, нарочито у складу са Правилником о параметрима квалитета, мерилима и критеријумима за обављање универзалне поштанске услуге (“Службени гласник РС”, број 78/25).
2. У обрачуну нето трошка узимају се у обзир само следеће компоненте универзалне поштанске услуге:
  - а) оне у којима ЈПО бележи губитак, или
  - б) које настају када ЈПО послује под условима и трошковима који нису уобичајена комерцијална пракса - као што су пружање поштанских услуга на целој одређеној географској области по јединственим ценама и пружање одређених услуга бесплатно слепим и слабовидим особама - и које, у одсуству обавезе универзалне поштанске услуге, ЈПО не би пружао или би пружао под другачијим условима.
3. У складу са чланом 8. Правилника о условима и начину обављања поштанских услуга („Службени гласник РС” број 71/25), ЈПО је у обавези да обезбеди универзалну поштанску услугу на територији целе Републике Србије за све кориснике. При обрачуну нето трошка треба узети у обзир пружање универзалне поштанске услуге одређеним корисницима, односно групама корисника услуга за које ЈПО остварује губитак, или које се обављају по трошковним условима који нису у складу са уобичајеним тржишним правилима пословања; у ову групу спадају корисници или групе корисника услуга којима ЈПО, уколико би пословао према тржишним правилима, не би пружао услуге;
4. Уколико се пружање универзалне поштанске услуге може обезбедити у складу са прописаним квалитетом на више различитих начина, обрачун нето трошка врши се узимајући у обзир методу која обезбеђује пружање универзалне поштанске услуге прописаног квалитета по најнижим трошковима, чак и ако је ЈПО изабрао другачији метод.
5. Нето трошак универзалне поштанске услуге биће смањен за све директне и индиректне користи које ЈПО остварује пружањем универзалне поштанске услуге. У складу са чланом 35. ЗПУ, директне и индиректне користи ЈПО од пружања услуга обухватају:
  - приходе од универзалне поштанске услуге,
  - приходе од услуге које нису укључене у универзалну поштанску услугу, а које ЈПО не би остварио да није пружао универзалну поштанску услугу.

Дакле, директне и индиректне користи од ЈПО укључују:

- приходе од универзалне поштанске услуге, као и приходе од услуга које не представљају универзалну поштанску услугу, а које ЈПО не би остварио да није пружао универзалну поштанску услугу,
- повећање вредности брендова услед пружања универзалне поштанске услуге,
- смањење трошкова пружања других услуга услед синергијских ефеката који произлазе из пружања универзалне поштанске услуге,

- остале директне и индиректне користи које утврђује Регулатор.
6. ЈПО-у се обезбеђује право на одговарајућу добит остварену пружањем универзалне поштанске услуге, која омогућава степен профитабилности уложених средстава који би био остварен да не постоји обавеза пружања универзалне поштанске услуге.
  7. Економски неодобрен трошкови искључени су из обрачуна нето трошка универзалне поштанске услуге. У обрачун се укључују само трошкови који су неопходни за обавезу пружања универзалне поштанске услуге у складу са уобичајеним комерцијалним стандардима и које ЈПО не би могао избећи у одсуству тих обавеза. Међу неодобрене трошкове могу се убројати:
    - трошкови произашли из рачунских грешака, књиговодствених прорачуна, дуплих наплата,
    - трошкови неискоришћених инвестиција,
    - индиректни трошкови који нису повезани са пружањем универзалне поштанске услуге,
    - трошкови неусаглашености и избегнутог ризика (регулаторне и друге казне),
    - ванредни трошкови (спонзорства, донације, репрезентација),
    - порези који се не могу одбити као трошак.
  8. Ради поштовања принципа транспарентности и спречавања двоструког рачунања, ЈПО мора обезбедити да се нето трошак обрачунава у складу са тим принципима.

4. Елементи универзалне поштанске услуге за обрачун нето трошка

Према члану 18. став 1. ЗПУ, универзална поштанска услуга представља услугу од општег економског интереса која се континуирано пружа на целој територији Републике Србије, уз прописани квалитет, по приступачним ценама и под једнаким, недискриминаторским условима за све кориснике. Како би се обезбедио овај ниво услуге, Правилник о ближим условима за обављање универзалне поштанске услуге („Службени гласник РС“, број 78/25) и Правилник о параметрима квалитета, мерилима и критеријумима за обављање универзалне поштанске услуге („Службени гласник РС“, број 78/25) постављају обавезе које се могу третирали као прописани елементи у обрачуну нето трошка универзалне поштанске услуге, а то могу бити:

1. обавеза одржавања одређене густине приступних тачака за пријем поштанских пошиљака. Уколико не би било обавезе одржавања поштанске мреже на целој територији Републике Србије, ЈПО би могао смањити мрежу приступних тачака у одређеним непрофитабилним областима,
2. обавеза одржавања одређене учесталости доставе поштанских пошиљака. Уколико ЈПО не би имао обавезу достављати поштанске пошиљке сваки радни дан, и то најмање пет дана у недељи, осим државних и верских празника и других посебних услова утврђених чланом 9. Правилника о параметрима квалитета, мерилима и критеријумима за

обављање универзалне поштанске услуге ЈПО би могао да смањи учесталост поштанске доставе,

3. обавеза вршења доставе поштанских пошиљака на целој територији Републике Србије. Уколико не би постојала обавеза вршења доставе пошиљака на целој територији Републике Србије, ЈПО не би достављао пошиљке у појединим непрофитабилним областима.
4. обавеза испуњавања рокова уручења поштанских пошиљака прописаних одредбама чл. 9-21. Правилника о параметрима квалитета, мерилима и критеријумима за обављање универзалне поштанске услуге. Уколико не би постојао захтев за пружањем нерегистрованих писама, ЈПО би могао смањити трошкове повезане са густином поштанске мреже и начином доставе.

Напред наведене обавезе представљају „стварни сценарио“, тј. стање у којем је наметнута обавеза пружања универзалне поштанске услуге. У складу са Директивом 2008/6/ЕС Европског парламента и Савета од 20. фебруара 2008. године, ЈПО треба да идентификује и квантификује нето трошак универзалне поштанске услуге поређењем са алтернативним „комерцијалним сценариом“, односно начином на који би исти ЈПО пословао без USO и без униформног ценовника или посебних услова.

У сврху обрачуна нето трошка, комерцијални сценарио претпоставља да би у одсуству USO ЈПО пословао комерцијално. Обим услуга, цене и квалитет пратили би комерцијалну одрживост, услуге би се нудиле тамо где су профитабилне, биле би ограничене тамо где су маргиналне, а престајале где остварују губитке. Сходно томе, одређене услуге које су тренутно обухваћене универзалном поштанском услугом можда уопште не би биле пружане или би се пружале само у профитабилним деловима територије или под другачијим условима. Ова претпоставка користи се за квантификацију нето трошка USO као разлике између пословања ЈПО са обавезама и пословања ЈПО без њих.

5. Обавезе националног регулаторног тела

У складу са ЗПУ, Регулатор процењује и утврђује:

1. да ли се нето трошак универзалне поштанске услуге састоји искључиво од доказаних и економски оправданих трошкова, директних и индиректних, које би ЈПО избегао у одсуству обавезе универзалне поштанске услуге;
2. да ли је вредност нето трошка позитивна;
3. усклађеност принципа које примењује ЈПО при обрачуна нето трошка универзалне поштанске услуге са релевантним принципима утврђеним овом методологијом;
4. да ли је настала ситуација која се, према принципима из тачке 8. ове методологије, сматра неправедим финансијским оптерећењем;
5. да ли износ нето трошка представља неправедно финансијско оптерећење у складу са ЗПУ и релевантним принципима утврђеним овом методологијом;
6. да ли је нето трошак идентификован као компонента неправедног оптерећења универзалном поштанском услугом настао искључиво као резултат USO.

6. Обрачун нето трошка универзалне поштанске услуге

Обрачун нето трошка универзалне поштанске услуге обухвата:

- a) обрачун нето трошка универзалне поштанске услуге у складу са условом исплативости пружања те услуге, посебно директних и дела индиректних трошкова повезаних са пружањем универзалне поштанске услуге. Трошак универзалне поштанске услуге представља трошак који би било који давалац универзалне поштанске услуге избегао уколико не би постојао захтев за USO (у даљем тексту: комерцијални сценарио) и
- b) обрачун користи који обухвата директне и индиректне користи ЛПО које произилазе из пружања универзалне поштанске услуге.

У сврху обрачуна нето трошка универзалне поштанске услуге, ЛПО треба да изради комерцијални сценарио који приказује начин пружања услуге без USO. Комерцијални сценарио узима у обзир, између осталог, следеће:

- a) промене у густини приступних тачака за пријем поштанских поштиљака;
- b) промене у учесталости доставе поштанских поштиљака;
- c) промене у географском покривању доставне мреже;
- d) пружање бесплатних поштанских услуга (секограми);
- e) остале услуге и промене у условима пружања услуга које не би биле доступне или би биле доступне под другачијим условима у одсуству обавезе пружања универзалне поштанске услуге.

Комерцијални сценарио мора бити реалан и конкурентан, омогућавајући ЛПО-у да на тај начин одржи своју тржишну позицију и своје кориснике, узимајући у обзир следеће факторе универзалне поштанске услуге:

- a) географске услове и густину насељености;
- b) учесталост доставе;
- c) доступне производе и услуге;
- d) потребни квалитет услуге;
- e) потребна густина приступних тачака;
- f) еластичност тражње (формирање цена).

Нето трошак универзалне поштанске услуге рачуна се као разлика између резултата пословања ЛПО и резултата пословања које би ЛПО остварио без обавезе универзалне поштанске услуге, према следећој формули:

$$NCUS = \sum \Delta CNCi + \sum \Delta DNCi + STC + OHC + FSR - IB + FC + \text{Остало}$$

Где су:

NCUS – нето трошак универзалне поштанске услуге;

CNCi – уштеде услед промена у густини приступних тачака;

DNCi – уштеде услед промена учесталости доставе;
 STC – трошкови преноса и усмеравања везани за обавезе универзалне поштанске услуге који би били избегнути уколико би се примењивао комерцијални сценарио;
 ОНС – промене у режијским трошковима услед пословања према комерцијалном сценарију
 FSR – потенцијални приходи од пружања универзалне поштанске услуге бесплатно, у складу са чланом 18. став 3. тачка 5. ЗПУ-а;
 IB – укупна вредност индиректних тржишних користи које проистичу из пружања универзалне поштанске услуге;
 FC – одговарајућа разумна добит;
 Остало – друге услуге и промене у условима пружања услуга које не би биле доступне или би биле доступне под другачијим условима, у одсуству обавезе пружања универзалне поштанске услуге.

7. Детаљан поступак квалификације NCUS-a

Ова тачка пружа детаљна упутства о показатељима идентификованим у тачки 6. ове методологије који се користе за обрачун нето трошка универзалне поштанске услуге, и прописује захтеве за прикупљање података, претпоставке и документацију која треба да се достави за регулаторну верификацију.

А) CNCi - Уштеде услед промена у густини приступних тачака представљају збир промена прихода и трошкова за сваку појединачну пошту, које су резултат преусмеравања активности пријема са непрофитабилних пошта на друге поште, услед преласка на комерцијални сценарио. Пошта се сматра непрофитабилном ако је:

$$C_{spi} > R_{spi}$$

Где су:

Cspi – трошкови универзалне поштанске услуге и свих осталих услуга појединачне јединице поштанске мреже;

Rspi – приходи од универзалне поштанске услуге и свих осталих услуга појединачне јединице поштанске мреже.

Поште које нису обухваћене обавезом универзалне поштанске услуге и које послују са губитком искључују се из NCUS обрачуна. Такве јединице не представљају трошак који настаје из обавезе пружања универзалне поштанске услуге, већ су резултат самосталне комерцијалне одлуке пружаоца услуге и стога не могу бити предмет накнаде.

Уштеде услед промена у густини приступних тачака рачунају се према следећој формули:

$$\Delta CNCi = \sum (C_{ci} - R_{ci}) - \sum (C_{si} - R_{si})$$

Где су:

Csi – директни трошкови услуга које пружа јединица поштанске мреже која послује са губитком;

Rci – приходи од универзалне поштанске услуге и свих осталих услуга јединица поштанске мреже која послује са губитком;

Csi – повећани трошкови других јединица поштанске мреже услед преноса обима поштанских услуга (обим универзалне поштанске услуге и свих осталих услуга) са јединица поштанске мреже које послују са губитком;

Rsi – повећани приходи других јединица поштанске мреже услед преноса обима поштанских услуга (обим универзалне поштанске услуге и свих осталих услуга) са јединицама поштанске мреже које послују са губитком.

Подаци за обрачун представљени су у Табели 2: Трошкови и приходи јединица поштанске мреже којима управља ЈПО, као и у Табели 3: Трошкови и приходи прераспоређени са јединицама поштанске мреже које послују са губитком на јединице поштанске мреже које ЈПО задржава у комерцијалном сценарију. Делимично се подаци из Табеле 4: Обим примљених и испоручених поштиљака и извршених услуга у јединицама поштанске мреже које послују са губитком и Табеле 5: Карактеристике јединица поштанске мреже које послују са губитком, могу користити за верификацију овде наведених података.

В) DNCi – уштеде услед промена у учесталости доставе представљају збир промена трошкова за свако доставно подручје, које су резултат промене учесталости и/или методе доставе у непрофитабилним подручјима и пада прихода, јер неке услуге због промена у достави не могу бити пружене у непрофитабилним подручјима. Ове промене се обрачунавају према следећој формули:

$$\sum \Delta \text{DNCi} = \sum \Delta (\text{PDCi} + \text{ODCi} - \text{RDi})$$

Где су:

PDCi – уштеде у трошковима рада за реон поштар остварене од стране ЈПО-а услед смањења учесталости доставе;

ODCi – остали трошкови повезани са уштедама на достави (нпр. доставне јединице поштанске мреже, уштеда на гориву а за моторна возила, путарине, трошкови сервиса, потрошни материјал);

RDi – приходи од производа које ЈПО не би остварио да није обезбедио учесталост доставе у складу са прописаним квалитетом у складу са Правилником о параметрима квалитета, мерилима и критеријумима за обављање универзалне поштанске услуге.

Обрачун мора бити подржан документацијом како је прописано у Табели 6: Подаци о достави и пружању поштанских услуга у подручјима са доминацијом пешачких рута. Документација треба да садржи листу рута које подлежу смањеној учесталости доставе и све податке неопходне за процену изводљивости и континуираности функције доставе у оба сценарија, укључујући трошкове, обим поштиљака и оперативне параметре (локација, број домаћинстава, удаљености, средства превоза, пређена удаљеност по типу транспорта/пешачење, број норма минута по врсти услуге), итд.

- С) STC су трошкови преноса и усмеравања везани за универзалну поштанску услугу, који произлазе из промена густине поштанске мреже и начина доставе, а који не би постојали да ЛПО послује према комерцијалном сценарију.
- Д) ОНС су административни трошкови које би ЛПО уштедео према променама у комерцијалном сценарију.
- Е) FSR представља потенцијални приход који ЛПО губи у сценарију USO, у складу са чланом 18. став 5. ЗПУ, јер се ове услуге пружају бесплатно. Сматра се да би те услуге биле пружене под комерцијалним условима у складу са стандардним тржишним условима.

Могући приходи од бесплатних услуга рачунају се према следећој формули:

$$FSR = V_o \times P_b$$

Где су:

V_o – број бесплатних услуга пружених у складу са чланом 18. став 2. тачком 5. ЗПУ;
 P_b – стандардна цена услуга, упоредива са услугама које се пружају бесплатно под условима обавезе пружања универзалне поштанске услуге;

Подаци за обрачун су изражени у Табели 9: Могући приходи од бесплатних услуга.

- Ф) ИВ (индиректне користи), у складу са чланом 35. став 4.¹ ЗПУ, су оне користи које јавни поштански оператор остварује из пружања универзалне поштанске услуге, а које не би настале у одсуству обавезе пружања универзалне поштанске услуге, и које нису директно евидентирани у рачуноводственим евиденцијама ЛПО.

Индиректне тржишне користи су:

- 1) Пореске олакшице, као што су ослобођења од ПДВ-а, будући да су универзална поштанска услуга и остале поштанске услуге ослобођене од ПДВ-а.
Формула за обрачун:

$$TB = (Rev\ 0 - Rev1) - (Trošak\ 0 - Trošak\ 1)$$

Где су:

TB – вредност пореског одбитка;

$Rev\ 0$ – ЛПО приходи од универзалне поштанске услуге у стварном сценарију;

---

¹ Вредност директне тржишне користи евидентира се у рачуноводственим евиденцијама даваоца универзалне поштанске услуге као директни приход који произилази из пружања универзалне поштанске услуге, углавном у облику прихода, евентуално трошкова. Сходно томе, директне тржишне користи и њихов третман у комерцијалном сценарију директно су укључени у формулу за израчунавање нето трошка универзалне поштанске услуге, при чему се узимају у обзир промене у трошковима и приходима.

Rev 1 – приходи ЛПО од универзалне поштанске услуге у комерцијалном сценарију. У овом сценарију, приходи су пројекционо смањени због корекције нето цена универзалне поштанске услуге услед увођења ПДВ-а на ове услуге;
 Трошак 0 – трошак непризнатог дела улазног пореза ЛПО-а у стварном сценарију;
 Трошак 1 – трошак непризнатог дела улазног ПДВ-а ЛПО-а у комерцијалном сценарију.

- 2) Повећан углед компаније и вредност бренда због статуса ЛПО, јер клијенти придају додатну вредност бренду ЛПО услед пружања универзалне поштанске услуге одређеног нивоа квалитета и поузданости.
 Формула за обрачун:

$$EB = MC \times SC$$

Где су:

EB – вредност повећаног угледа компаније и користи од бренда;

MC – маркетиншки трошкови ЛПО;

SC – удео маркетиншких трошкова које би ЛПО имао у комерцијалном сценарију за повећање вредности бренда.

Претпоставља се да SC неће премашити 20% годишњих маркетиншких трошкова ЛПО.

- 3) Повећани ефекти оглашавања услед већег броја пошта, поштанских сандучића, поштанских возила и поштара који носе лого ЛПО, укључујући оне којим директно управља ЛПО или ангажује путем уговора са трећим лицима.
 Формула за обрачун:

$$AE = (TAS0 - TAS1) \times AF \times RPP + (VAS0 - VAS1) \times RPV + (NM0 - NM1) \times RPM$$

Где су:

AE – повећана вредност користи од оглашавања;

TAS0 – број огласних простора на и унутар објеката у сценарију USO;

TAS1 – број огласних простора на и унутар објеката у комерцијалном сценарију;

AF – параметри оглашавања (просечна величина рекламног простора);

RPP – референтна цена за одређену величину рекламног простора;

VAS0 – број возила у сценарију обавезе пружања универзалне поштанске услуге;

VAS1 – број возила у комерцијалном сценарију;

RPV – референтна цена за оглашавање на возилима при одређеној учесталости појављивања;

NM0 – број поштара у сценарију обавезе пружања универзалне поштанске услуге;

NM1 – број поштара у комерцијалном сценарију;

RPM – референтна цена за оглашавање на униформама.

Вредност референтних цена треба да одражава накнаде које би ЛПО примио у случају комерцијалне употребе свог рекламног простора.

- 4) Привилеговани приступ филателистичком тржишту, јер је ЛПО једини субјект са правом издавања поштанских марака.

Формула за обрачун:

$$PM = TRS - USV$$

Где су:

PM – вредност користи од привилегованог приступа филателистичком тржишту;

TRS – укупни приходи од поштанских марака;

USV – вредност коришћених поштанских марака.

- 5) Приходи и расходи од камата услед одложеног плаћања услуга.
Приход од камата настаје због унапред наплаћене поштарине, јер су поштанске марке унапред наплаћена услуга ЛПО, што је ефекат једнак зајму без камата. Трошкови камата настају када ЛПО одобри одложено плаћање дистрибутерима поштанских марака, при чему ЛПО пружа услугу купцима без примања стварне уплате од дистрибутера. Ова два ефекта се међусобно поништавају.

Формула за обрачун:

$$IP = SR \times SOH \times T \times CC - LI \times CC$$

Где су:

IP – вредност користи везаних за приходе од камата;

SR – годишњи приход ЛПО од продаје поштанских марака у нефилателистичке сврхе;

SOH – удео просечне годишње продаје поштанских марака који остаје купцима за будуће периоде;

T – просечно време држања поштанских марака између куповине и употребе, изражено као удео у години (нпр. 6 месеци представља 0,5);

CC – трошак капитала ЛПО;

LI – Приход остварен од продаје поштанских марака дистрибутерима уз одложено плаћање.

- 6) Ослобађање од дозвола за превоз, пореза на возила и сличних обавеза. Ако је ЛПО ослобођен од неких обавеза, као на пример плаћање казни за паркирање или пореских обавеза на возила:

$$FE = NV \times F$$

Где су:

FE – вредност користи од ослобађања од накнада;

NV – број возила;

F – стандардне накнаде, које представљају трошкове за паркирање или друге накнаде, порез на возила или друге важеће накнаде.

Вредности појединачних индиректних користи сумирају се у Табели 8: Квантификација индиректних тржишних користи.

- G) Право ЛПО на остваривање разумног нивоа добити, изражено као стопа на капитал додељен прихватљивом нето трошку универзалне поштанске услуге. Разумна добит се сматра стопом повраћаја одређене на основу процене улагања компаније. Очекивана стопа повраћаја узима у обзир ниво ризика улагања и представља поврат који инвеститор захтева као надокнаду тиме што се одриче коришћења финансијских средстава.

За потребе квантификације нето трошка, разумна добит се изражава као разлика између трошкова финансирања предузећа са и без обавезе пружања универзалне поштанске услуге. Трошкови финансирања рачунају се као нето имовина помножена са WACC-ом (пондерисани просечни трошак капитала).

Формула за обрачун:

$$FC = WACC \times (NA \text{ са USO} - NA \text{ без USO})$$

Где су:

FC – трошак финансирања предузећа (разумна добит);

WACC – пондерисани просечни трошак капитала;

NA – нето имовина.

- Н) Остале промене у добити или губитку ЛПО које би настале у комерцијалном сценарију и независне су од обавезе пружања универзалне поштанске услуге. Оне углавном обухватају друге услуге и промене у пружању услуга које не би биле пружене, или би биле пружене под другачијим условима, у одсуству обавезе пружања универзалне поштанске услуге.

8. Процена неправедног финансијског оптерећења

У сврху утврђивања подобности за приступ средствима из буџета Републике Србије ради накнаде нето трошка универзалне поштанске услуге, како је наведено у тачки б. ове методологије, нето трошак универзалне поштанске услуге мора представљати неправедно финансијско оптерећење за ЛПО.

Нето трошак универзалне поштанске услуге сматра се неправедним финансијским теретом за ЛПО ако је таквог обима да се разумно не може очекивати да га ЛПО самостално сноси.

За потребе доношења одлуке да ли нето трошак универзалне поштанске услуге представља неправедно финансијско оптерећење, Регулатор процењује следеће:

- a) да ли су, при обрачуна нето трошка универзалне поштанске услуге, узети у обзир само трошкови везани за пружање универзалне поштанске услуге у квалитету који је захтеван стандардима квалитета универзалне поштанске услуге утврђеним ЗПУ и Правилником о параметрима квалитета, мерилима и критеријумима за обављање универзалне поштанске услуге. За привремени период од три (3) године, Регулатор може одлучити о неправедном финансијском оптерећењу и у случајевима када ЈПО није у потпуности остварио стандарде квалитета утврђене ЗПУ и Правилником о параметрима квалитета, мерилима и критеријумима за обављање универзалне поштанске услуге. У таквим случајевима, ЈПО има право на накнаду пропорционалну нивоу квалитета који је заиста пружен. Финансијска накнада остварена у таквом случају мора бити директно усмерена на повећање стварно постигнутих стандарда квалитета у наредном периоду, што мора бити доказано Регулатору;
- b) да ли нето трошак универзалне поштанске услуге чине искључиво проверљиви и економски прихватљиви трошкови;
- c) да ли је нето трошак универзалне поштанске услуге обрачунат у складу са принципима утврђеним у овој методологији;
- d) да ли је јавни поштански оператор пословао ефикасно са аспекта трошкова и да ли би идентификовани трошкови били избегнути у одсуству USO;
- e) да ли је потенцијална накнада која произилази из USO потребна и пропорционална;
- f) да ли је EBITDA маргина ЈПО ($EBITDA = \text{добит пре камата, пореза, депрецијације и амортизације}$) најмање 5% нижа од просечне EBITDA маргине три највећа поштанска оператора на тржишту. Обрачун се заснива на проверљивим и економски оправданим подацима из рачуноводствених евиденција/финансијских извештаја ЈПО и осталих поштанских оператора.

Нето трошак универзалне поштанске услуге сматра се неправедним финансијским оптерећењем, ако су сви критеријуми из претходног става испуњени.

9. Обавезе ЈПО

За потребе обрачуна нето трошка универзалне поштанске услуге, ЈПО треба да:

- a) израчуна нето трошак универзалне поштанске услуге у складу са принципима утврђеним у овој методологији;
- b) израчуна вредност тржишних користи које произилазе из пружања универзалне поштанске услуге, у складу са принципима утврђеним овом методологијом;
- c) достави Регулатору податке за обрачун у облику и обиму наведеном у Табелама 1-9 ове методологије;
- d) омогући Регулатору приступ својој документацији која подржава прорачуне и претпоставке (укључујући референце на изворе) неопходне за оправдање квантификованог нето трошка универзалне поштанске услуге;
- e) спроводи годишње евалуације универзалне поштанске услуге на основу резултата мерења квалитета, процењујући квалитет услуге према унапред утврђеним критеријумима из Правилника о параметрима квалитета, мерилима и критеријумима за обављање универзалне поштанске услуге.

У процесу обрачуна нето трошка, ЈПО треба да се придржава следећих принципа:

- a) трошкови повезани са пружањем универзалне поштанске услуге треба да узму у обзир прописани квалитет услуге. У привременом периоду може се узети у обзир стварни квалитет услуге;
- b) обрачун трошкова узима у обзир трошкове пружања услуга одређеним групама корисника, при чему ЈПО трпи губитак или их пружа под условима и трошковима који не одговарају уобичајеним тржишним условима, а које не би пружао да нема USO;
- c) обрачун нето трошка треба да буде транспарентан, а сви делови трошкова морају бити повезани са одговарајућим основним подацима, који треба да буду подржани одговарајућом документацијом;
- d) компоненте нето трошка које се обрачунавају засебно морају бити обједињене на начин који спречава двоструко рачунање;
- e) ЈПО има право на одговарајући ниво добити, који одговара нивоу добити који би био остварен да не постоји обавеза пружања универзалне поштанске услуге;
- f) нето трошак универзалне поштанске услуге умањује се за износ тржишних користи које ЈПО остварује пружањем универзалне поштанске услуге;
- g) економски неосновани трошкови, како су дефинисани у тачки 3, подтачки 7. ове методологије, изузимају се из обрачуна нето трошка.

10. Потребна документација за проверу обрачуна и утврђивање износа нето трошка

До 31. јула текуће године, ЈПО доставља комплетну, тачну и проверљиву документацију за проверу обрачуна нето трошка универзалне поштанске услуге за претходну годину, која доказује усклађеност са овом методологијом, ЗПУ и релевантним правилницима, као и која омогућава надлежном органу проверу обрачуна и спречавање прекомерне накнаде. Најмање, документација треба да садржи:

- обрачун нето трошка са јасно дефинисаним сценаријима „са USO“ (стварни) и „без USO“ (комерцијални), моделом обрачуна, скуповима података и временским хоризонтима;
- наративну/методолошку белешку која описује претпоставке, правила расподеле, носиоце трошкова, третман индиректних/тржишних користи, обрачун разумне добити (WACC), репер ефикасног оператора и искључење економски неодобренних трошкова (како је дефинисано овом методологијом);
- одвојене евиденције за USO и неуслужне активности и усклађивање са ревидираним финансијским извештајима;
- доказе о усклађености са прописаним стандардима квалитета (ЗПУ и релевантни правилници);
- оперативне податке као што су специфицирани у Табелама 1–9, укључујући руте са смањеном учесталošћу доставе, приступне тачке, обиме, трошкове и кључне параметре (локација, број домаћинстава, удаљености, начини транспорта и др.);
- пратеће документе за цене, јединствену цену и обавезе покривености, као и додатна објашњења на захтев надлежног органа;
- извештај ревизора о стварним подацима коришћеним у обрачуну;

- листу пошта које послују са губитком и њихових локација, укључујући основне трошкове и приходе разврстане по релевантним категоријама, укључујући доказе о основним претпоставкама, ради процене финансијског терета нето трошка.

Комерцијални сценарио се пројектује како би омогућио процену његове реалности и одређивање утицаја на сваки параметар понаособ. У комерцијалном сценарију треба навести:

- a) за сваку пошту која послује са губитком, заменску приступну тачку или контакт тачку преко које би услуге те поште биле пружене, као и, где је применљиво, локације за депоновање/задржавање поштанских пошиљака;
- b) опис измењеног система доставе са квантификацијом његовог утицаја на трошкове;
- c) листу насеља или географску област у којој мрежа неће функционисати са свакодневном учесталости доставе (односно учесталости дефинисаном Правилником о параметрима квалитета, мерилима и критеријумима за обављање универзалне поштанске услуге), заједно са описом и оперативним информацијама о рутама доставе; као и утицај на све услуге које користе мрежу доставе; у складу са релевантним радним стандардима и законодавством.

11. Табеле за обрачун нето трошка

Табела 1: Резиме резултата

	Скраћеница	Референца упутства	Вредност (у РСД)
Промене у трошковима и приходима			
Уштеде услед промена у густини приступних тачака	$\sum \Delta \text{CNCi}$	Поглавље 7, (А)	
Уштеде услед промена у учесталости доставе	$\sum \Delta \text{DNCi}$	Поглавље 7, (В)	
Трошкови преноса и усмеравања повезани са USO који би били избегнути да је примењен комерцијални сценарио	STC	Поглавље 7, (С)	
Промене у режијским трошковима ради пословања према комерцијалном сценарију	ОНС	Поглавље 7, (D)	
Потенцијални приходи од пружања универзалне поштанске услуге без накнаде у складу са чланом 18. Закона о поштанским услугама	FSR	Поглавље 7, (Е)	
Индиректне користи	ІВ	Поглавље 7, (F)	
Вредност пореског одбитка	TB	Поглавље 7, (F), тачка 1	
Вредност повећаног угледа компаније и користи од бренда	EB	Поглавље 7, (F), тачка 2	
Повећана вредност користи од оглашавања	AE	Поглавље 7, (F), тачка 3	
Вредност користи од привилегованог приступа филателистичком тржишту	PM	Поглавље 7, (F), тачка 4	
Вредност користи везане са приходима од камате	IP	Поглавље 7, (F), тачка 5	
Вредност користи од ослобађања од накнада	FE	Поглавље 7, (F), тачка 6	
Одговарајућа разумна добит	FC	Поглавље 7, (G)	
Друге услуге и промене у условима пружања услуга које не би биле доступне, или би биле доступне под другачијим условима, у одсуству USO	друго	Поглавље 7, (H)	
Укупно			

Табела 2: Трошкови и приходи јединица поштанске мреже којима управља ЈПО

Поштански број	Јединица поштанске мреже	Приходи у РСД (Rcrі)					Трошкови у РСД (Cscrі)										
		Универзална поштанска услуга	Поштанске услуге ван опсега универзалне поштанске услуге	Финансијске услуге	Остале услуге	Укупни приходи	Трошкови запослених	Трошкови објеката	Трошкови опреме	Амортизација зграда и опреме	Трошкови возила	Остали производни трошкови	Непроизводни трошкови	Службена пошта	Интерне активности подршке	Интерне активности одржавања	Укупни трошкови
	ЈПМ i																
	ЈПМ																
	ЈПМ n																
Укупно																	

Табела 3: Трошкови и приходи прераспоређени са јединица поштанске мреже које послују са губитком на јединице поштанске мреже којима управља ЈПО

Подаци за јединице поштанске мреже (ЈПМ):		Приходи ЈПМ која послује са губитком (R_{ci})	Директни трошкови ЈПМ која послује са губитком (C_{ci})	Наследна ЈПМ	Приходи пребачени на наследну ЈПМ (R_{si})	Трошкови пребачени на наследну ЈПМ (C_{si})	Уштеде услед промена у густини приступних тачака (ΔCNC_i)
Поштански број	ЈПМ i						
	ЈПМ						
	ЈПМ n						
Укупно							

Напомена : Структура R_{ci} , C_{ci} , R_{si} , C_{si} мора бити усклађена са Табелом 2

Табела 4: Обим примљених и испоручених поштиљака и извршених услуга у јединицама поштанске мреже које послују са губитком

Подаци за ЈПМ:		Предате пошиљке							Пошиљке предвиђене за доставу							Уговорене услуге						
		Неретистроване писмоносне пошиљке	Секограме	Директна адресована пошта	Препоручена и вредносна писма	Пакети и вредносни пакети	Експрес пошиљке	Упутнице	Остале пошиљке	Неретистроване писмоносне пошиљке	Секограми	Препоручена и вредносна писма	Пакети и вредносни пакети	Адресована директна пошта	Експрес пошиљке	Упутнице	Остале пошиљке	Исплата пензија и накнада	Пензије и накнаде исплаћене на шалтеру поште	Уплате рачуна извршене на шалтеру поште	Банкарске операције извршене у име уговорне банке	Остале услуге на шалтеру поште
Поштански број	ЈПМ i																					
	ЈПМ																					
	ЈПМ n																					
Укупно																						

Табела 5: Карактеристике јединица поштанске мреже које послују са губитком

Поштански број	Јединица поштанске мреже	Тип ЛПМ: Пријемна пошта (Р) / Испоручна (I) / Доставна пошта (D)	Радно време са корисницима / број сати недељно	У даљеност најдаље доставне локације од ЛПМ у km	Подручје доставе ЛПМ – општине које опслужује	Број рута доставе	Број доставних подручја (реона)	од којих: број рута пешце	од којих: број рута бициклом	од којих: број моторних рута	Број тачака доставе (домаћинства и правна лица)	ЛПМ која презузима подручје доставе према комерцијалном сценарију
	ЛПМ i											
	ЛПМ											
	ЛПМ n											

Табела 6: Подаци о достави пошиљака и пружању поштанских услуга у подручјима са доминацијом пешачких рута

Δ DNCi				Комерцијални сценарио (без USO)															Сценарио са USO						
Уштеде услед промена у учесталости доставе (Δ DNCi)	Изгубљени приходи услед смањења учесталости доставе (Rdi)	Остале уштеде приликом доставе (трошкови горива и сл.) (ODCi)	Уштеде у трошковима радне снаге за поштаре остварене услед смањења учесталости доставе (PDCi)	Искоришћеност фонда радног времена у %	Број комерцијалних пошиљака	Број пошиљака у оквиру универзалне услуге	ФТЕ који покривају руте са превозним средствима	ФТЕ који покривају пешачке руте	Број потребних ФТЕ	Број доставних тачака (домаћинства)	Од тога: дужина пешачке руте (km)	Дужина доставне руте (km)	Учесталост доставе	Тип руте доставе	Искоришћеност фонда радног времена у %	Број комерцијалних пошиљака	Број пошиљака у оквиру универзалне услуге	ФТЕ који покривају руте са превозним средством	ФТЕ који покривају пешачке руте	Број потребних ФТЕ (запослени са пуним радним временом)	Број доставних тачака (домаћинства)	Од тога: дужина пешачке руте (km)	Дужина доставне руте (km)	Учесталост доставе	Тип руте доставе
Рута доставе	Рута i	Рута n	Укупно																						
Поштански број поште којој припада рута доставе																									

Табела 7: Подаци о променама трошкова и прихода према променама параметара дефинисаним у комерцијалном сценарију за појединачне елементе и процесе у РСД

	ЈПО са обавезом пружања универзалне поштанске услуге		ЈРО без обавезе пружања универзалне поштанске услуге	
	Трошкови	Приходи	Трошкови	Приходи
Пријемни део ЈПМ	A1	F1	A1 – Вредност $\sum \Delta \text{CNC}_i$	F1 – део изгубљених прихода услед затварања ЈПМ
Достава	B1		B1 – Вредност $\sum \Delta \text{DNC}_i$	
Пренос	C1	x	C1 – Вредност STC у вези са транспортом	x
Усмеравање	D1	x	D1 – Вредност STC у вези са усмеравањем	x
Режијски трошкови	E1	x	E1 – Вредност ОНС	x
Укупно				

Табела 8: Квантификација индиректних тржишних користи

Индиректне тржишне користи у РСД						
Укупно	Остале индиректне користи	Ослобађање од дозвола за превоз, пореза на возила и сличних обавеза (FE)	Приходи и расходи од камата услед одложеног плаћања услуга (PR)	Повлашћен приступ филателистичко и тржишту (PM)	Повећани ефекат оглашавања (маркетинга) (AE)	Повећана корпоративна репутација и вредност бренда (EB)
Пореске користи (TB)						

Табела 9: Могући приходи од бесплатних услуга

	Vo	Pb	FSR = Vo x Pb
	Број пружених бесплатних услуга	Стандардна цена услуге, упоредива са услугом која се пружа бесплатно	Могући приходи од бесплатних услуга
Услуга 1			
Услуга 2			
Услуга 3			
Услуга 4			
Услуга n			
Укупно	x	x	Σ

О б р а з л о ж е њ е

I. Правни основ

Правни основ за доношење Правилника о начину обрачуна нето трошка јавног поштанског оператора и начину остваривања права на накнаду услед неправедног финансијског оптерећења (у даљем тексту: Правилник), садржан је у чл. 35. и 36. Закона о поштанским услугама („Службени гласник РС“, број 19/25, у даљем тексту: Закон).

Одредбом члана 36. став 9. Закона прописано је да Регулаторно тело за електронске комуникације и поштанске услуге (у даљем тексту: Регулатор), ближе уређује начин обрачуна нето трошка јавног поштанског оператора (у даљем тексту: ЛПО), из члана 35. овог закона, и начин остваривања права на накнаду услед неправедног финансијског оптерећења.

II. Разлози за доношење

Законом је прописана обавеза да се подзаконска акта за спровођење овог закона донесу у року од годину дана од дана његовог ступања на снагу, а тиме и подзаконски акт којим се ближе уређује начин обрачуна нето трошка ЛПО-а и начин остваривања права на накнаду услед неправедног финансијског оптерећења.

У складу са чланом 35. Закона, Регулатор је утврдио начин обрачуна нето трошка по Методологији о начину обрачуна нето трошка универзалне поштанске услуге (у даљем тексту: Методологија), која ће омогућити ЛПО-у благовремену припрему за примену обрачуна нето трошка сагласно Закону. Такође, у складу са чланом 105. став 3. Закона, одредбе члана 36. овог закона, односно одредбе чл. 3. 4. и 5. овог правилника, примењују се од дана приступања Републике Србије Европској унији.

III. Објашњење појединих решења

Одредбом члана 1. Правилника прописан је предмет правилника.

У члану 2. Правилника прописано је да је начин обрачуна нето трошка ЛПО уређен Методологијом, која је дата у прилогу овог правилника и чини његов саставни део.

Одредбом члана 3. Правилника прописана је обавеза коју је ЛПО дужан да изврши, у циљу испуњења законске обавезе прописане у члану 36. Закона.

У одредбама чл. 4. и 5. Правилника садржане су одредбе члана 36. Закона, којим су, између осталог, прописане обавезе Регулатора.

У члану 6. Правилника уређено је ступање на снагу и почетак примене овог правилника.

IV. Предлог даљих активности

Савет Регулатора је размотрио и усвојио Правилник, у форми нацрта, који је након тога, у складу са одредбама чл. 36. и 37. Закона о електронским комуникацијама („Службени гласник РС“, број 35/23, у даљем тексту: ЗЕК), упутио на јавне консултације у трајању од 30 дана, у периоду од 2. фебруара до 3. марта 2026. године.

Након спроведених јавних консултација, извршена је обрада приспелог мишљења и Регулатор је сачинио Предлог овог правилника, који се доставља Савету Регулатора на даљу надлежност. Предлаже се да Савет Регулатора размотри и усвоји Предлог овог правилника.

По усвајању Предлога правилника, овај општи акт ће, сагласно одредби члана 27. став 2. ЗЕК-а, у делу који се односи на обавезу објављивања донетих аката Регулатора у складу са законом којим се уређује државна управа и одредби члана 57. став 1. Закона о државној управи („Службени гласник РС“, бр. 79/05, 101/07, 95/10, 99/14, 30/18 - др. закон и 47/18), бити упућен надлежном министарству, ради прибављања мишљења о његовој уставности и законитости. По добијеном мишљењу надлежног министарства, предметни правилник ће бити објављен у „Службеном гласнику Републике Србије“.

V. Средства за спровођење Правилника

Регулатор може, у складу са чланом 36. Закона, ангажовати независно ревизорско тело, па ће у складу са тим бити потребно да се обезбеде посебна средства у финансијском плану Регулатора, а након приступања Републике Србије Европској унији и почетка примене одложених одреби Закона и Правилника.